ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՎԵՒ Հ. ԱՎԱԹՈՒՐԳԱ — ԱՒԱԳԻՇԱՆԿԱ — 17 — ՆՈՅԵՄԲԵՐ — 1860
ՏՕԳՈՒՔՈՒՆՃՈՒ — ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ — 371 — ՃՈՒՄԱՅԱ ԷՐԹԷՍԻ — 5 — ՆՈՅԵՄԲԵՐ — 1860

ՄԷՃՄՈՒՏԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍԱԹ

Իշխող Մէճմուայը Հայաստան, հէր հաֆթա ճուման Էրթէսի կիւնէրի տաղթրլանաճագ տրը։

Սէնէսի բէշլին օլարագ • Գայիմէ	150	ղուրուշ •
Ալթը այլրը քէղալիք »	80	»
Իւչ այլրը քէղալիք »	40	»
Վէ պիր Նուսմէրօսու	3 ½	

Տաշրաալար իչիւն պէհէր Նուսմէրօսունա փօսթախանէ Նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը խասէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սըրասը պիր սէֆալաղ 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆասան պիւյուք օլան, վէ ղայէթ ուզուն իլանաթի իչիւն այրըճա բատարըլաղ օլսունուր։
Տաշրասան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարֆէլէրի, կէճնաէրէնլէրին իւզէրինէ օլտուղուսու մահալաէ պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻԱ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻՐԻՅԷ ՄԻՒԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իմիգրալ։

Համա օլսուն պու մատտէ հագդընաա արթըգ շու տուր պու տուր աէյէճէք պիր շէյ գալմայըղ, հէր պիր միւշքիլաթը արիզ իւ ամիգ միւթալաալէր իլէ թէղէքքիւր վէ գապուլ գըլընարագ, վէ թէրաֆէյնին մուվաֆագաթը տախի ատէրքեար օլարագ, իրաատի սէնէյէ հազրէթը Փատիշահի իլէ տախի թաատիգ պույրուլմուշ տուր։

Ռ'անիպլի Պապը Ալլատէն իմդա օլսունան գօնթրաթօ սիւրէթինի եարընքի կիւն վէ իհթիմալարը չարշամպա կիւնիւ, Պապը Ալլ վէ Պապը Սէրասքերի թէրճիւմէ օտալարը միւթէհայզանընտան վէ բիւթպէի սանկէ միւլէմայիլի ատհապընտան Ղամիչ զատէ Յովհաննէսէ ֆէնտի Բարիս ճանիպինէ կէօթիւրէճէք պիր։

Բապպիմ Տէվլէթը Ալլտէ վէ իպատուլլահ հագդընաա խայրըլը խլէյէ։

ՊՕՐՍԱ ԹԻԼԷԳՐԱՖԸ

Լ ֆնարա նոյէմբ • 12 •

Լօնտրա վէ Բարիս պանգալարը ագօնթօլարընը տէօրթ պուչուղա չբգարմըշլար տրը, Էնկլի Օսմանլը խութիգարը 71½, էֆէնիի 57½, Պուղայ 58·6, Իպրայիլ Մըրը պուղայը 59 • Նագտ ագճէ վանտէսի իլէ արանմագտա։ Մարսիլիա 25·47 • բօլթիգա հավատիպէրի սուրա մէյէտ։

Մարսիլիա նոյէմբէր 10 •

Պուղայ • 57·25 • Իպրայիլ 52 • Իրէք վէ գօղա էնկլի ֆիաթտա • զէթին եարը 74·50 • հաղը • 72·50 • կէլէճէք • Գամպօ • 24·85 • Եիւլտէ իւչ եիւբ. սէվէճէք • 70·40 • Գօնսօլիտ 95½։ Մալ պէքէնիմէքտէ, հավա սուգ վէ եաղմուրլու։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԵՐԲԱ։ Լ ֆրտ Բալմերսթօնուն պիր նուԹգու, պէյիւք թէվաթուր պուլմուշտուր Նըրրոբատա, վէ պու սէպէպտէն նաչի Մանիթէօրէ տախի տէրճ օլունմուշ տուր։

Պու նուԹգուն պաշլանկըճը շու վէճհիվէ պիր։ «Ռէնտի վէթանըմըզտան մատատ, ախէր եէրլէրտէ տախի բօլթիգաճա սէրպէսթիյէթին մէյտան ալմասընա մուավին օլարագ, մէ՝սուտ պուլունմուշուզ։ Պու իչի պաշա ջգարալըգ, լաքին նէ էմր վէրէրէք, նէ օրտուլար կէօնտէրէրէք, վէ նէ տէ պունու իսթէմէյէն եախատ պունա հազըր օլմայան ահալիկէրէ ճէպր կէօսթէրէրէք։ Պիզէր պունա մուվաֆֆագ օլսուզ, քէնտիկէքլէրինտէն գալէճէճպ քէնտի քէնտիլէրինէ քիֆայէթ իտէն ահալիկէրէ մուավէնէթ իտէրէք։ «Լ ֆրտ Բալմերսթօն պատէհու սէօհպէթի Իթալիա իւղէրինէ կէթիրէրէք, միւտախէլէ օլունմամագ բօլթիգասընա թագվիսէթ վէրիր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Իշթէ կէչէն հաֆթա վատ իթտիսիմիզ, գօնսթիթիւ-սիօնէլ ղազէթասընըն օլ մէշհուր մուպահասասը քի պիւթիւն Նըրրոբայա պէյիւք թէյսիրի օլմուշ տուր։

«Իմբէրաթորուն Իթալիատա գուլլանտըղը բօլթիգայա, էֆքեարը ամմէ պիրի պիրինէ գարշը իքի ղնիւմ իլէ պիրտէն շիտէթլիճէ հիւճում իթմէքտէ տիր, էվվէլճէ կէօրէլիմ նէ տիր շու հիւճիւմլէր, վէ ճէվապըմըզ օ գատար գօլայ օլուր, նէ գատար քի պու հիւճիւմլէրի աչրգ աչրզա մէյտանա վուրուրգագ։

» Պիր թէրաֆտան, հիւքիւմէթը իմբէրաթորկէ չէօյլէ տէնիր։

» Նըրրոբանընն միւսալէհէսինի մուխաթարայա իլգա իթմէմէք իչիւն քէմալը խալիսէթլէ, էվվէլքի թասավվուրլարընընդատան վազ կէչտինիզ, Վիլլաֆրանգատան իլէրի կիթմէյէրէք, Ֆրթրէթին էօնիւնիւ ալմըշ օլսունուզ, Բարայը գուրթարտընըզ, վէ հիւքմտարլար իլէ ահալիլէրի իմմիղաճ իթտիրտինիզ։ Պունընարընն ճիւմլէսի եազըլը, ֆագաթ իճրասը կէօրիւլմէտի։ Յուրիք ահանամէսինէ վազ իթտիսինիզ իմզայա գարշը, Սարտէնիա տէվլէթի հրրսը շան վէ թամը վէ ատէմը էմնիյէթինտէն նաչը բրօթէսթօ խլէտի, պու տէվլէթ քէնտի իմզասընա տախի բայէթ իթմէտի։ Օ հիւքմտարլար քի, հուգուգլարընա տօգուունուլմայաճագ տը, շիմտի սիւրկիւնատ տիրլէր։ Հիւքիւմէթը ճիմանիյէսի Թէյքիտ իթտիք զանն իթտիսինիզ Բարանընն մէմալիքինտէն բէք չօղուտիւշվէն էլինէ կէչտի, պիւթիւն Իթալիատա ֆրթրէթ տօղուսպ թաշմայա պաշլատը։ Միչիլեա վէ Նաբօլիի գավրատը, վէ պունտան պիր գաչ մահ սօղրա պէլքիմ Վէնէտիկի տախի իսթիլա իտէճէք տիր։ Ֆրթրէթ, Ֆրանսըզըն հէր եաբտըզընը պօղտու, վէ օ ճէսարէթ քէսպ իթտիքճէ, սիզին զաաֆքընըզ աշքեար օլսյօր։ Սիզ իսթէր Սարտէնիանընն եաբտըզընա պէյէնմէմէզլիք կէօսթէրին, իսթէր նասիհաթ վէրին, պունլար իլէ գուրթուլամազընընզ չիւնքի միւսատէ գապուլտան կէլիր, վէ մատամ քի միւսատէ իթմիշսինիզ, գապուլ տախի իթմիշսինիզ տէմէք տիր։

» Իմտի հէր քէսին զիւմիւնճէ, շիմտի սիզ գապուլ իթմէտիյինիզ պիր բօլթիգայա շէրիք օլմուշսունուզ, վէ մատամ քի քիմսէ նէ Ֆրանսա կիպի պէյիւք պիր տէվլէթին դուվվէթսիզլիյինէ, վէ նէ տէ Նաբօլէոն իմպինտէ օլան պիր հիւքմտարընն գուտրէթսիզ օլտուղունա ինանամազ, էօյլէ իսէ ճիւմլէսի սիզլի Սարտէնիայա շէրիք պիլիր։

«Նըրրոբա քի սիզլէրէ էմնիյէթ իթմէյէ ալըշմըշտը, շիմտի սիզէ գարշը թօփլանմագտա տը։ Բիլիսէ քէնտիսի տախի սիզին հիմայէթինիզտէն շիւպհէ իտէր։ Վէ Ֆոմա քիլիսէսի հիւբմէթինէ իթտիյինիզ ֆէտաքէարլըգ տախի, գաթօլիքլէրին էմնիյէթսիզլիյինի հալա եէնէմէզ տէրէճէտէ տիր, պու միւպթէղէլ վէ խաթալը եօլտան պիր ան էվվէլճէ գիմայա պագըն, Սարտէնիանընն արգասընտան սիւրիւքլէնիպ եօղսա իսթէր իսթէմէզ սիզտէ ֆըթրէթ տահիպլի օլաճագսընըզ։ Գավի պիր էլ իլէ Վիլլաֆրանգա ահանամէսինի թէյքիտ իտին, արայա կիրին քի արգայա գալմայասընըզ։ Իտտէ իտին Բարայա քէնտի մէմալիքլէրինի, հիւքմտարլարա թախթլարընը, վէ Իթալիայա քէնտինէ ճայիզ օլան բօլթիգա հիյէթինի, վէ օ վագթ սիզէ տէ իտտէ օլուր Նըրրոբանընն էմնիյէթի քի զայալ իթտինիզ, վէ ահալինին շիւքրանիյէթինի քի շիմտի ատավէթէ թէպիլ օլմուշտուր»։

«Տիկէր թէրաֆտան տախի, պիւթիւն պիւթիւնէ պունուն մուզայիրի պիր լիսան գուլլանըլըր, հիւքիւմէթը Իմբէրաթորկէյէ տէնիր։ Իթալիա տավասընը սիզ էլինիզէ ալտընըզ, սիզ պաշլատընըզ, սիզ մուավէնէթ իթտինիզ, վէ պիւթիւն պիր միլլէթտէ միլլէթլիք թէշվիկաթընը սիզ օյանտըրտընըզ, պէյլէ պիր ումուրու ճէսիմէ ուզրունա Ֆրանսանընն ագճէսինի, նամուսունա վէ գանընը տախի սարֆ իթտինիզ։ Վիլլաֆրանգա ահանամէսի իլէ, վագտա բրէնալէրին հուգուգու հագդընտա պաղը իհթիրազ պէյան իթտինիզ, լաքին ճէպր պէյան իթմէտինիզ։ Իթալիանլարը քէնտի քէնտիլէրինէ թէրք իթմէքլէ, քէնտի գատէրլէրինէ քէնտիլէրինի հաքէմ նասպ իթմիշ օլսունուզ, վէ քէնտի պախթլարընա քէնտիլէրինի սահիպ իթտինիզ, վէ սիզին լքմալ իթմէտիյինիզ թէրթիպի, օնլար էլէ ալըպ, օնլար պաշա չբգարմագտա տը։ Սիզին սէպէպ օլտուղունուզ մէյտանա չբգարտըզընըզ վէ մուավէնէթ իթտիյինիզ տավանընն օնլար շիմտի սօղթաթը օլտուլար։ Իթալիան թասավվուրունու մէն իթմէյէ պէյհիւտէ եէրտէ չալըշմայընն, թասավվուրլար կիւլէ կիպի տիր, պիր քէրէ աթըլըր իսէ արթըգ թուլթուլամազ։ Վագտա գավանիյնի միլլէթէ գարշը հարէքէթլէր կէօրիւնիւ, վագտա օլան շէյլէր եօլտուզ վէ նիզամընընը, լաքին թահրիրի դանուլարա գարշը, միլլէթլէրին պուհրանը արասընտա պաղէն տահա եիւքսէք գանուլարը տախի մէյտանէ կէլիր։ Պու հուգուգա Իթալիանլար կէրէք Ֆոմա մէմալիքինէ վէ կէրէք Նաբօլիտէ մահֆուզ տուր, պունլարընն հարէքէթի տէվլէթճէ թասայիպ օլունուրսատա թէվարիսճէ մուաֆ օլուպ շէրէֆլի եատ օլունաճագ տը։ Վէ վագտա Պուրպօն միսիլլիւ ահալինին նիւֆրէթ իթտիսի պիր հիւքմտարընը սիրիլէսինին մէնֆաաթը նէ օլաճագ, պու գրալ քի ահալիսինտէն մէնֆուր օլարագ սօն սօնունտա պիր քէօշէյէ էքիլսի, վէ պու գըրալը քի Բարիս ահանամէսի, վէ պունտա մէվճուտ օլան ումումի Նըրրոբա էֆքեարը տախի ըհտիյէտի։

«Նէ տիր վագտա Բարանընն բօլթիգաճա հիւքիւմէթի քի միլլէթին էֆքեարընա մուզայիր օլտուգտան մատատ անճագ էճնէպի ատբէր վասէթատը իլէ թուլթուլապիլիր։ Ֆրանսա հիմայէթի իլէ իհտաս վէ իպգա օլունաճագ Իթալիան միլլէթլիյինին մուվաճէհէսինտէ պունընարը քեաֆֆէսի նէ՞ տիր։ . . . Իշթէ պու տավա Ֆրանսա տավասը տը, սէրպէսթճէ օրատա օլուն, նէրէտէ քի ուսուլինիզ, մէնֆաաթընընզա վէ թէվճիհիւնիւզ մուվաֆիզ պիր հարէքէթ վար տը։ Իհթիրազտա տուրարագ, Նաբօլի ահալիսինի ճէսարէթատէն տիւշիւրմէյին, պունընարընն հարէքէթի Ֆրանսանընն նէ իթթիֆատընա մուզայիր տիրնէ տէ մագսէտինէ։ Օիատէ միւտատէթ տահա ասքէրինինզի Ֆրանսատա տուրտուրմայընն, քի պիր թէրաֆտան Իթալիան միլլէթինի գապարթըզ, տիկէր թէրաֆտան տախի Ֆոմանընն նամքէօրլուզունատան սիզլէրի գուրթարտամազ։

«Էպէպ օլտուզունուզ սէրպէսթէթ արգա վէրին քի անընն սայէսինտէ Իթալիա մէյտան ալընն, վէ պիրլէշսին քի, հէր հալտէ սիզէ ֆայտէլի տիր։ Իշ հասընը քէնտի քէլամընընզ իւզրէ, պու կիւն շու տավայա ասքէրլիք իտէն եարընն տախի պիր պէյիւք մէմլէքէթ հէմճէհրիսի օլսունընը։

«Իշտէ իքի ուճատա օլան շու իքի էֆքեարընն կէրէք նասիհաթ վէ կէրէք թէտպիրլէրինի աչրգ աչրզա զիքր իթմիշիզ։

«Ֆրանսըզ տէվլէթի, նէ քէնտի ուսուլու միլլէսինէ վէ նէ տէ մէնֆէաթի սահիհէսինէ գարշը կէլմէյէրէք, պու իքի բօլթիգայը տախի պիր բատէտէ իճրա իտէմէզ օլսուզունու խաղաթ իտէպիլէք, հագգընընզա օլան իշթիքբալէրէ պունտան էյի պիր ճէվապ վէրմիշ օլամայընզ։

» Իթալիայա գարշը կէլինմէսինի իսթէյէնլէրին մաթլուպու նէ՞ տիր

ՊՈՍՏԱՅԻՆ ՀԱՍՑԵՆ

Հանրագիտարանային հոդվածներ

Հոդվածագրեր՝ Գ. Ալիշանի, Ս. Գ. Ալիշանի, Ս. Գ. Ալիշանի, Ս.

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ՀԱՅՐԱՊԱՏՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈՍՏՈՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՐԱՏԱՐԱՆ

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

Ամերիկեան Հայ Ազգային Խրատարանի Ամենամեծ Ուրախութիւնը

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։

ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ամսագրի Գրասենեակ։ Գալատիոյ Գլխաւոր Փոստին Մէջ։